

Áramlási viszonyok vizsgálata Tiszakarád-Tiszatelek térképében

XXXVI. Országos Vándorgyűlés

Gyula

2018. július 4-6.

Petrucz Andrea
Árvízvédelmi ügyintéző

Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság
Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási
Osztály

Alapadatok
összegyűjtése,
meghatározása

Jelenlegi
állapot,
problémák
bemutatása

Javasolt
megoldások 2d
hidrodinamikai
modellezése

Összegzés

Víz keretirányelv → VGT

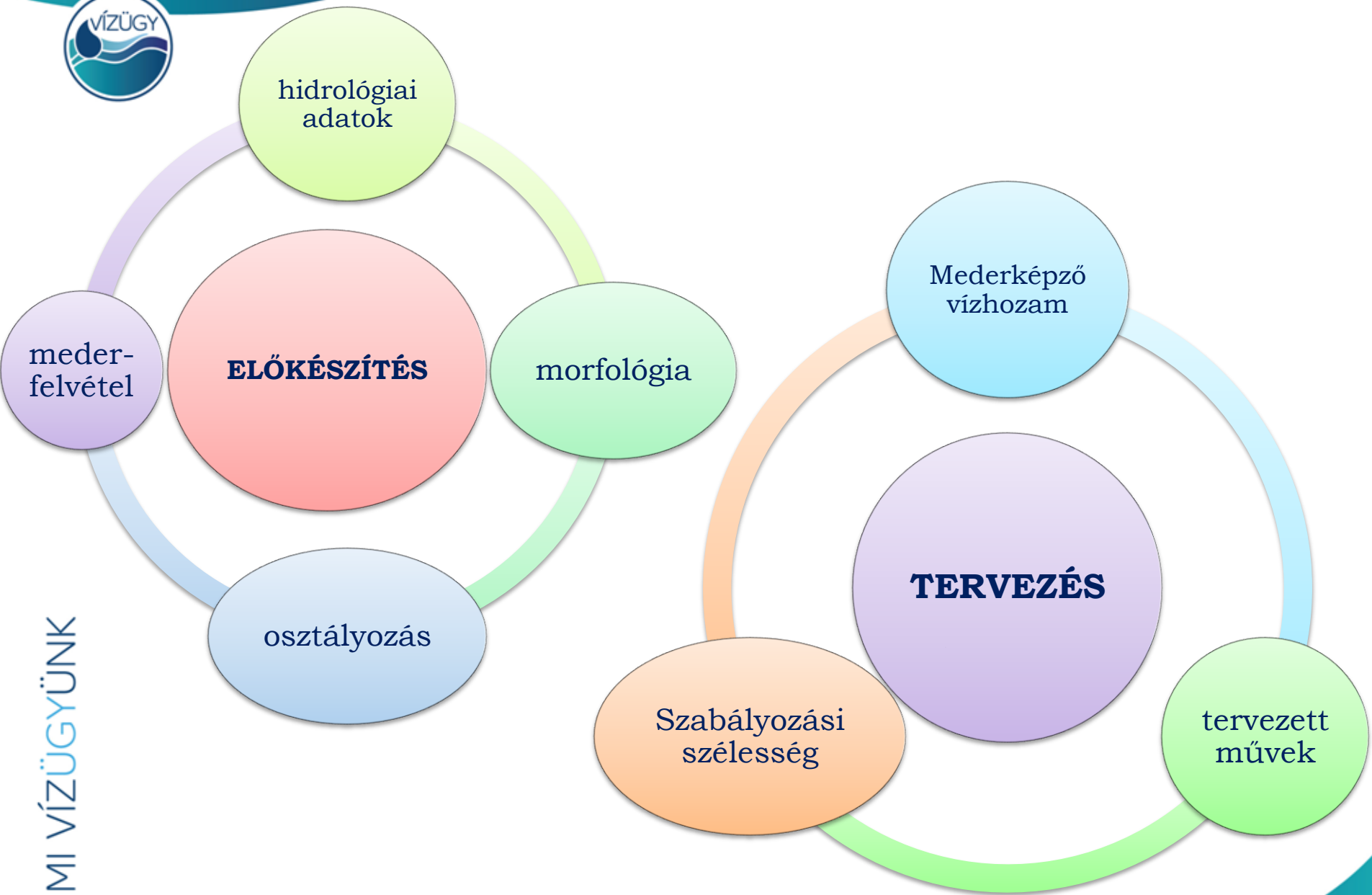
Integrált folyógazdálkodás

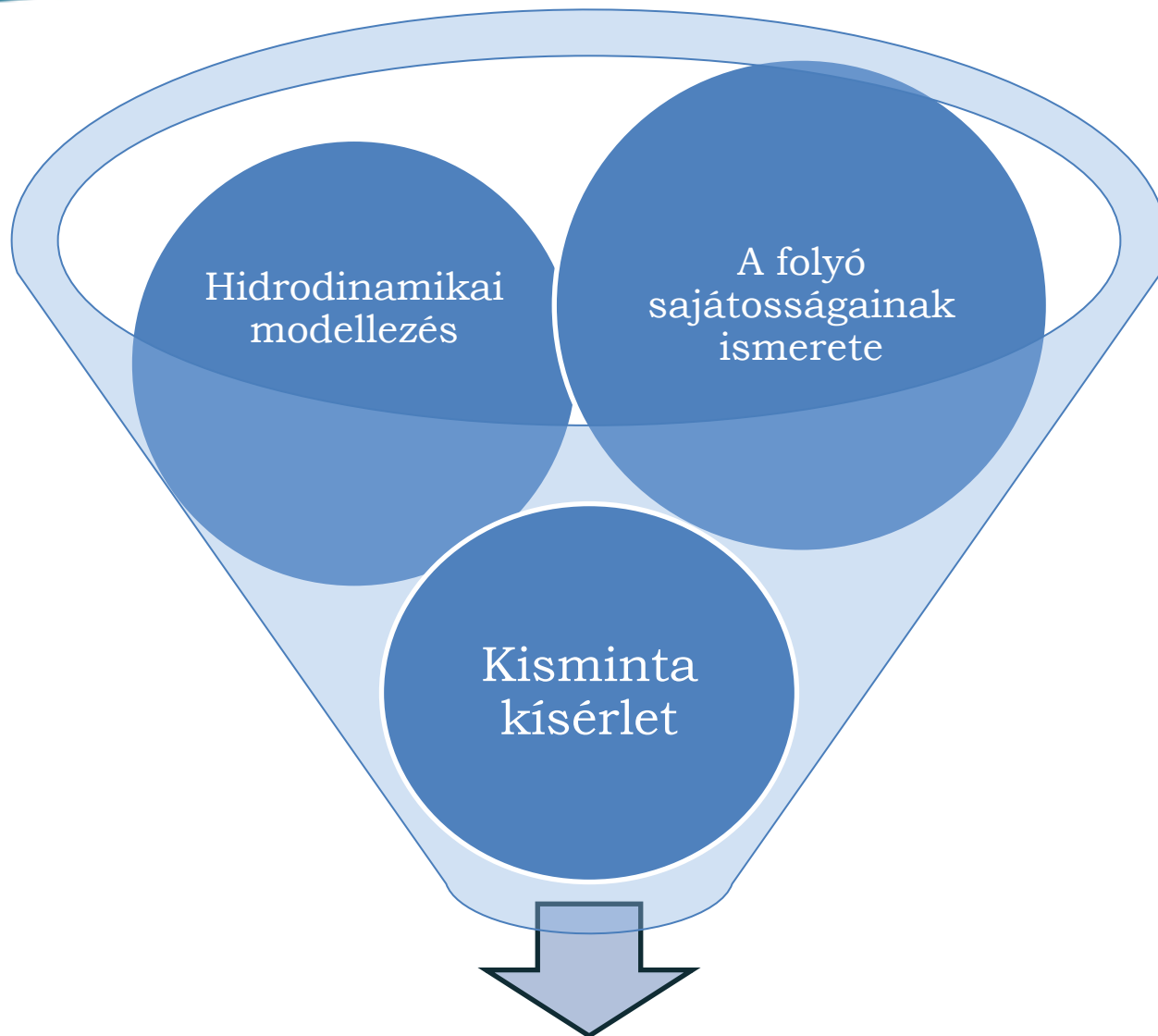
Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése

Nagyvízi Mederkezelési Terv

Árvízi veszély- és kockázatkezelés

Kvassay Jenő Terv

Hidrodinamikai
modellezés

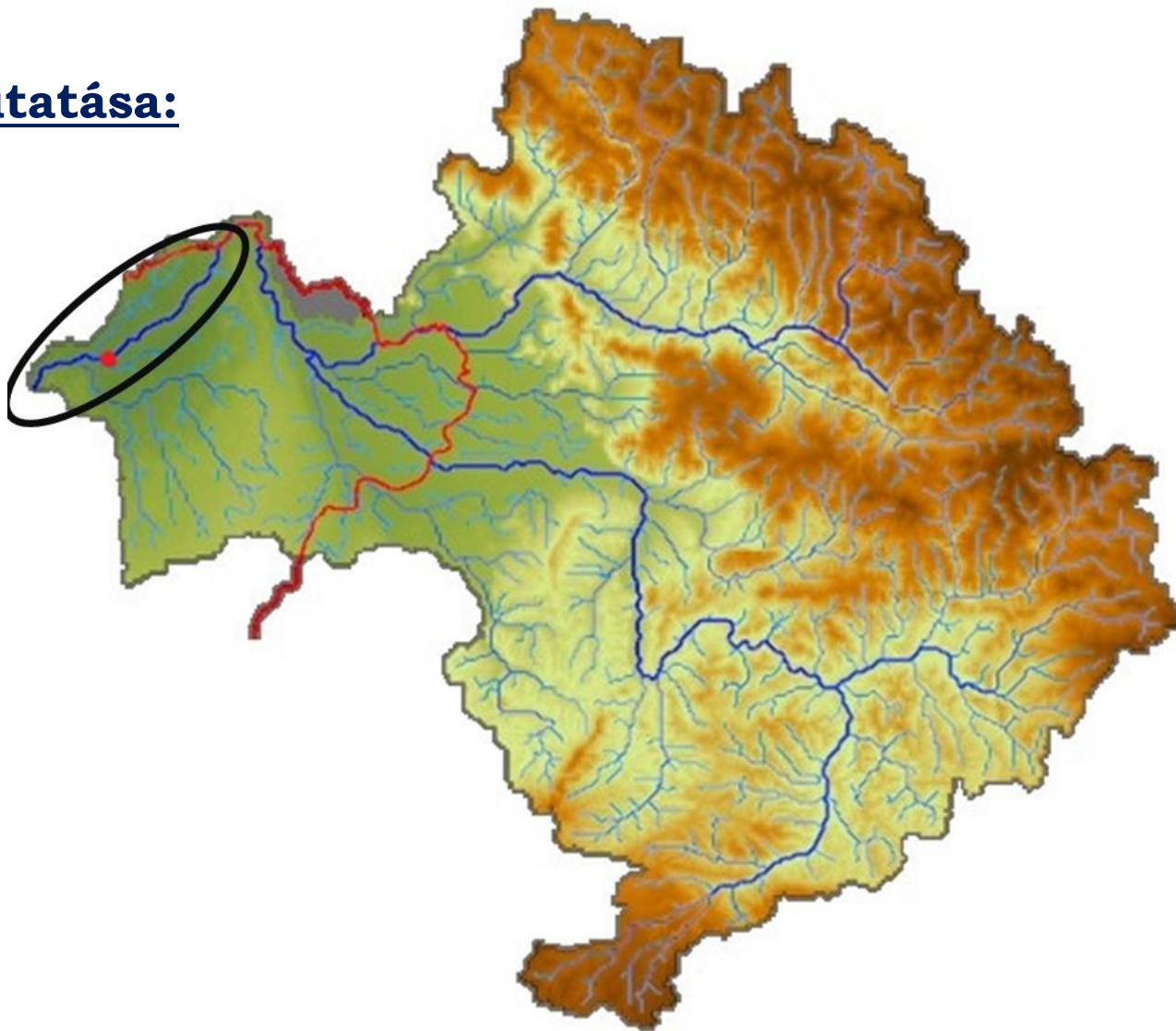
A folyó
sajátosságainak
ismerete

Kisminta
kísérlet

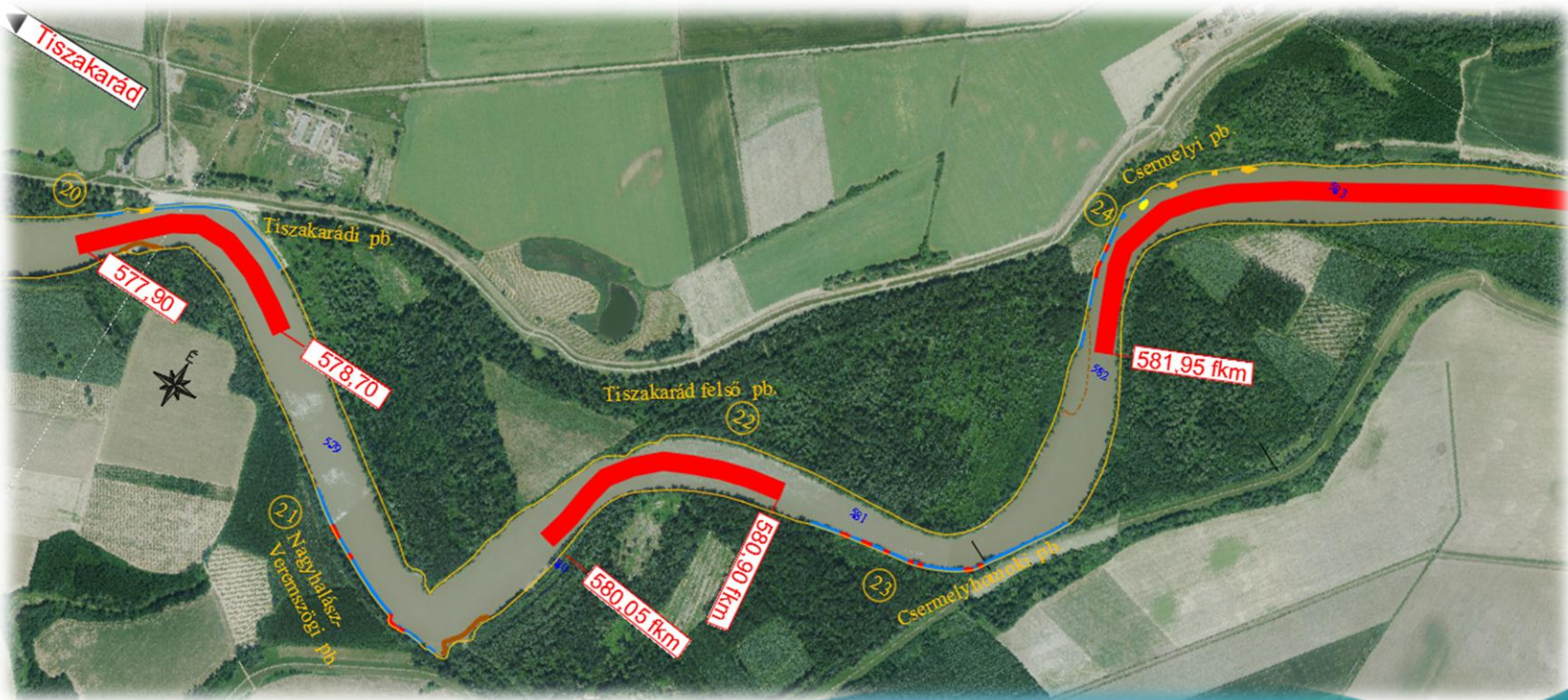
Tényleges beavatkozás

Célterület bemutatása:

Képek a jégmegállásról:

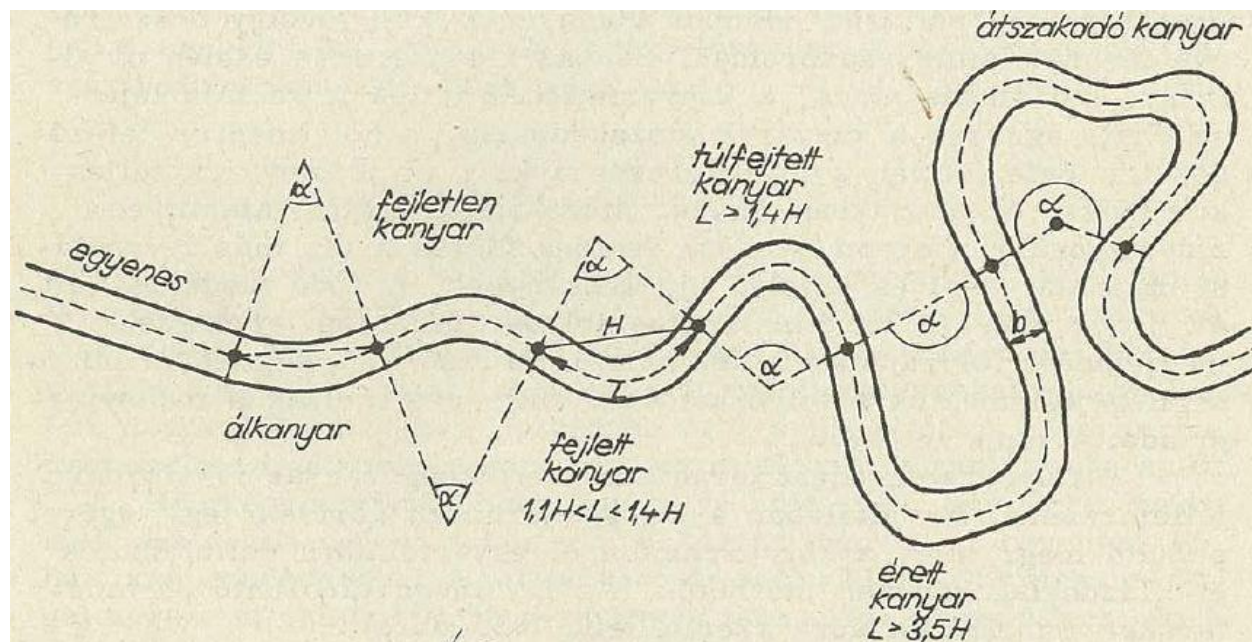
Képek a jégmegállásról:

A MI VÍZÜG

Kanyarulati tényezők meghatározása, elemzése

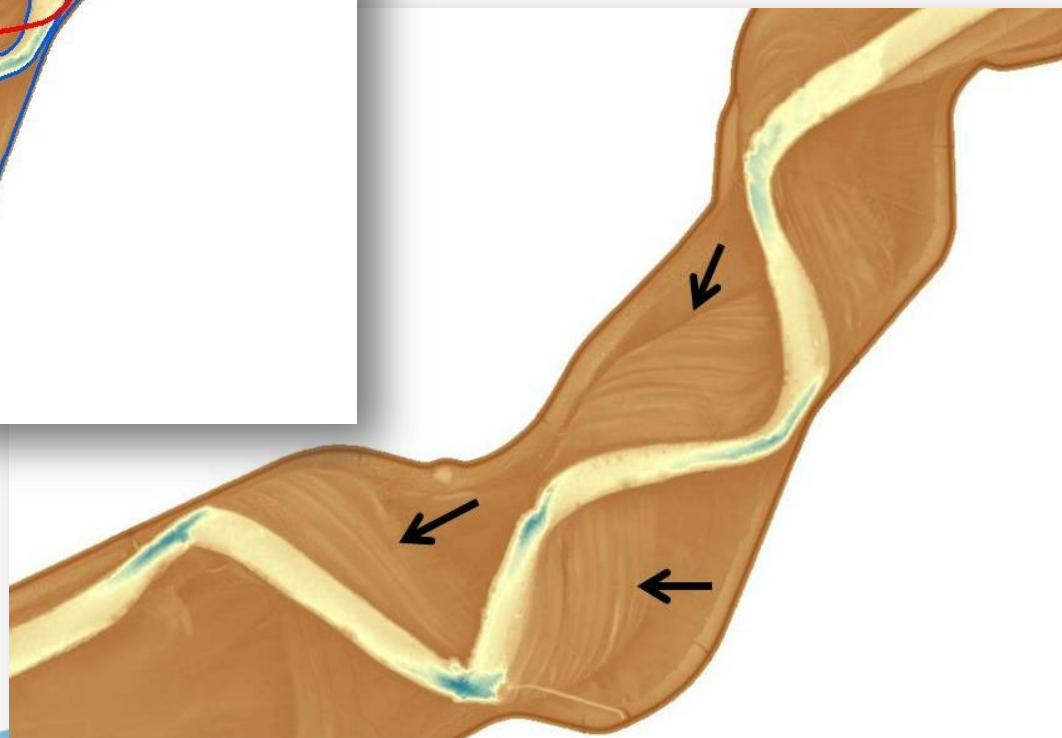
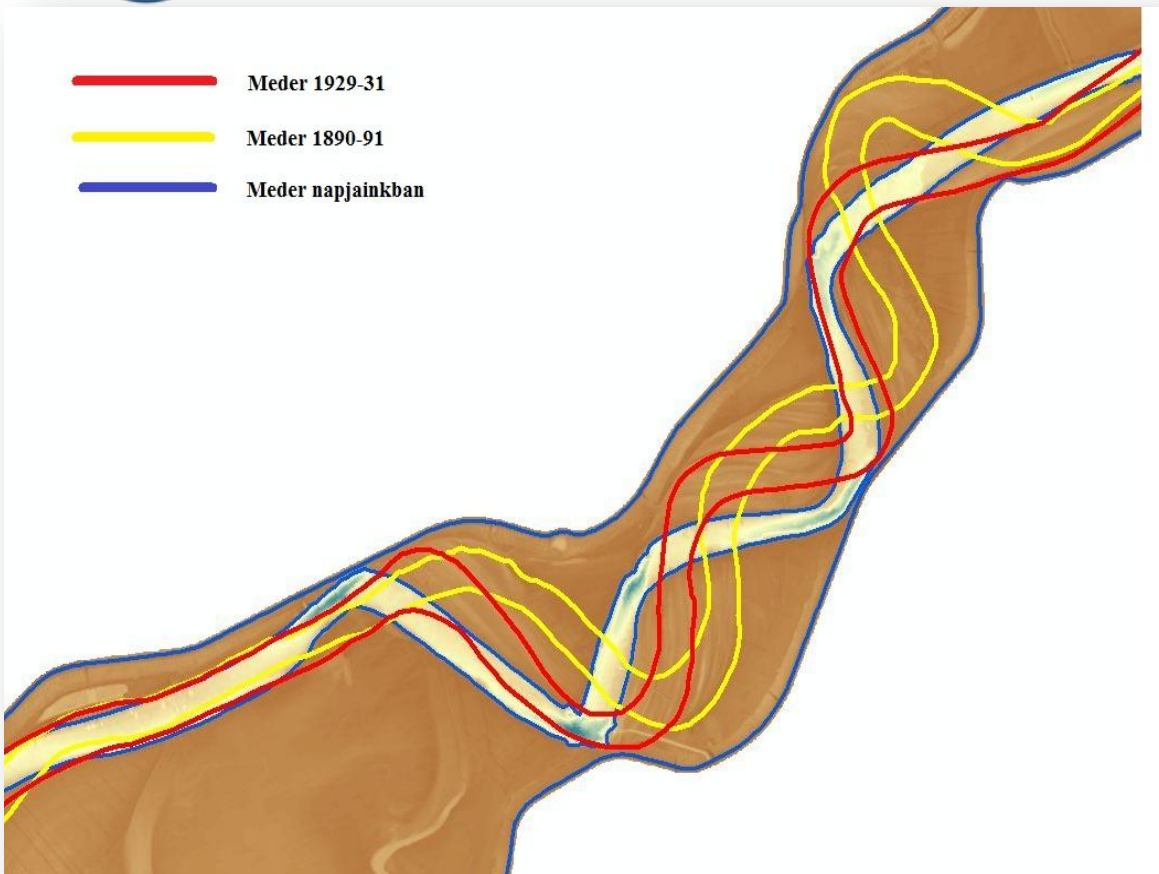
A kanyar

Száma	Megnevezése	fkmtól	fkmig	L	F=L/H	1,1H	1,4H	3,5H
				[m]				
17.	Ibrányi	574,09	574,53	448,02	1,05	468,87	596,74	1491,85
18.	Tiszakarád alsó	574,53	576,60	2065,15	1,07	2130,47	2711,51	6778,77
19.	Apátszegi	576,60	578,07	1471,76	1,01	1596,55	2031,97	5079,94
20.	Tiszakarádi	578,07	578,51	436,31	1,10	437,23	556,47	1391,18
21.	Nagyhalász-Veremszögi	579,39	579,73	342,67	1,21	310,69	395,42	988,55
22.	Tiszakarád felső	579,73	580,92	1185,09	1,13	1156,12	1471,43	3678,57
23.	Csermelyhomoki	580,92	581,98	823,63	1,01	897,01	1141,65	2854,12
24.	Csermelyi	581,98	582,88	905,40	1,21	825,57	1050,73	2626,82

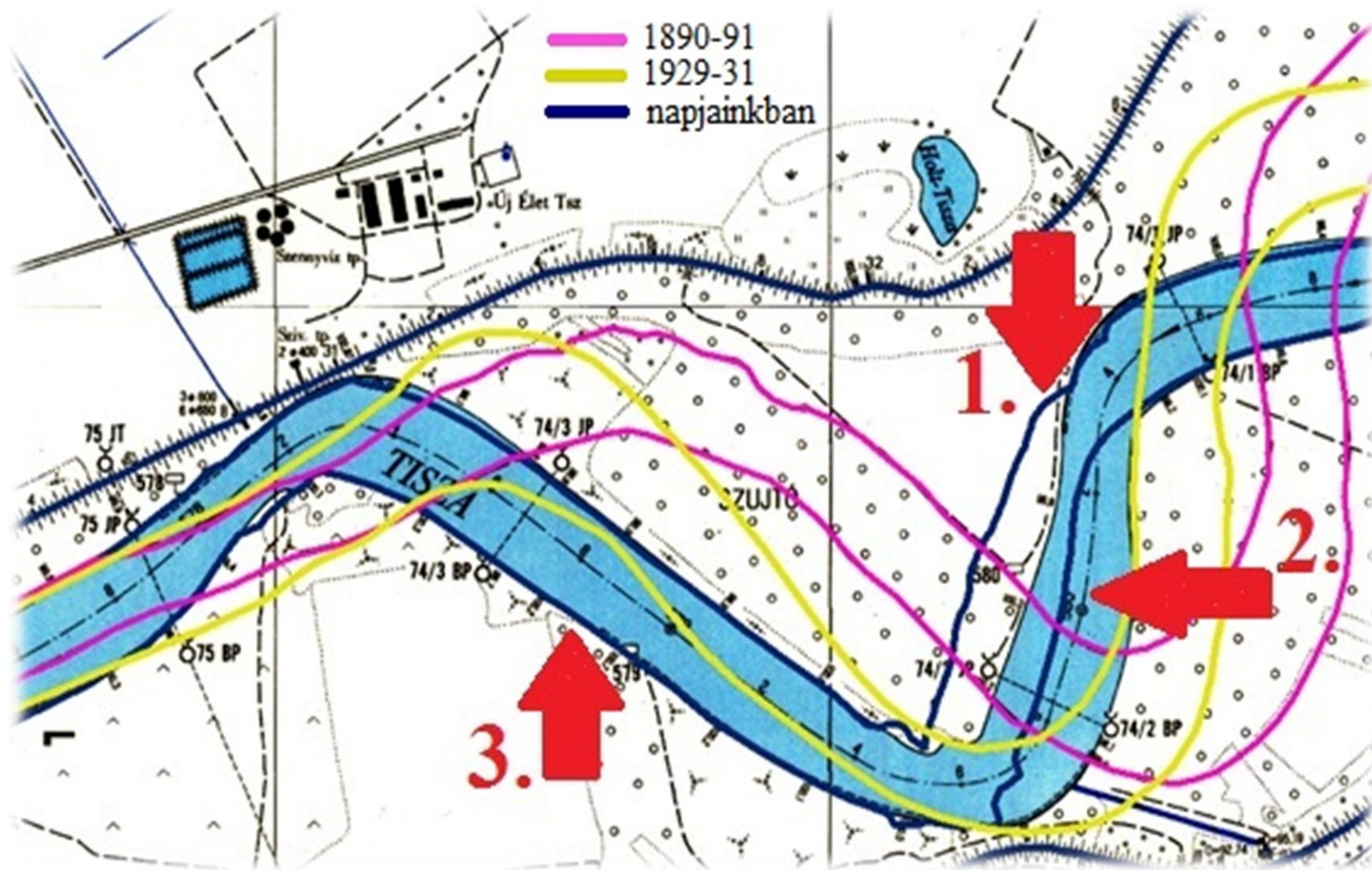

Morfológiai elemzés

- Meder 1929-31
- Meder 1890-91
- Meder napjainkban

Morfológiai elemzés

Áramlási viszonyok vizsgálata

Kis- és
középvízi
meder

Nagyvízi
meder

Tiszakarádi
kanyar

Nagyhalász-
Veremszögi
kanyar

Tiszakarád-
felső kanyar

Hidrodinamikai modell felépítése

MIKE21 FM szoftver - Reynolds-átlagolt sekélyvízi egyenlet

Számítási
rácsháló

Digitális
terepmodell

Peremfeltételek

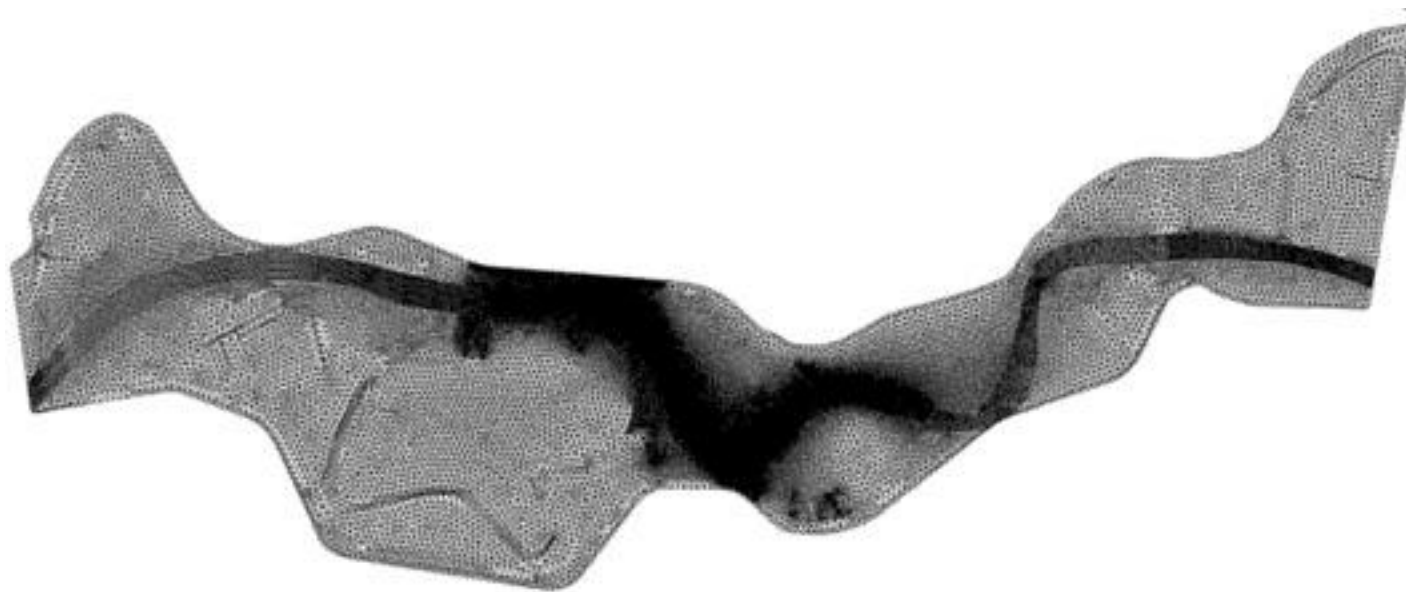
4 hidrológiai
állapot

Modell
eredmény

Felhasznált alapadatok:

- DTM – FETIVIZIG által biztosított LIDAR (2014) és mederfelmérés (2013)
- Peremfeltétel: 72. és a 76. VO szelvény

Hidrológiai állapotok

Kis- és középvízi meder
vizsgálat

0. változat

(Beavatkozás nélkül,
mederképző vízhozammal)

Javasolt beavatkozás
mederképző vízhozammal

Nagyvízi meder
vizsgálat

0. változat

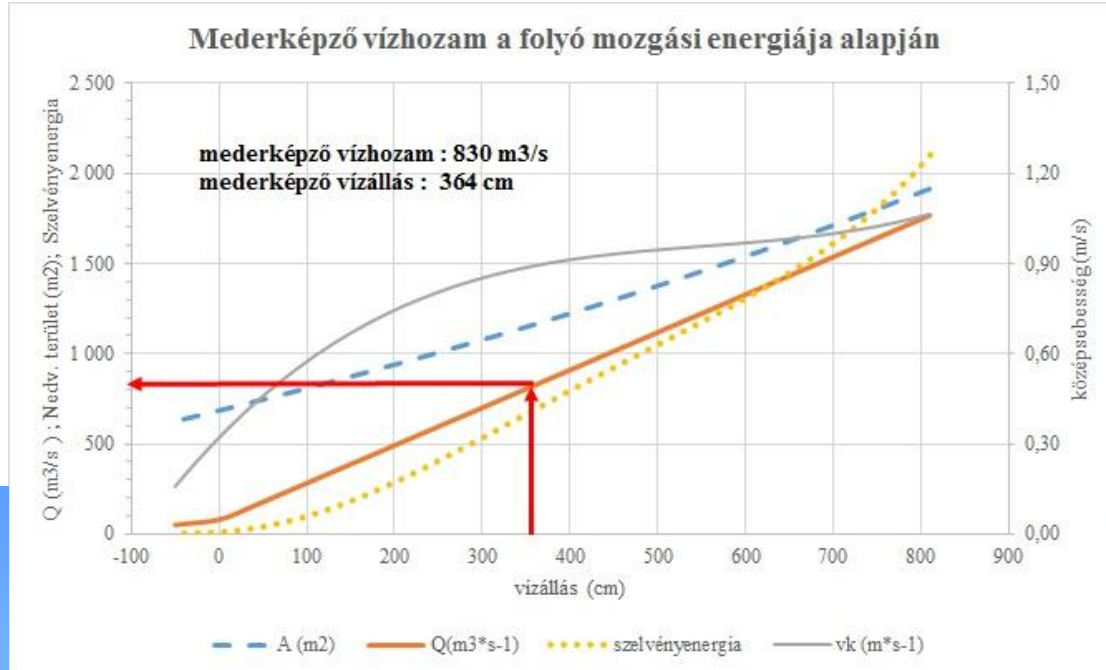
(Beavatkozás nélkül, dombrádi
1%-os árvízhozam)

Javasolt beavatkozás a
dombrádi 1%-os előfordulási
valószínűségű árvízzel

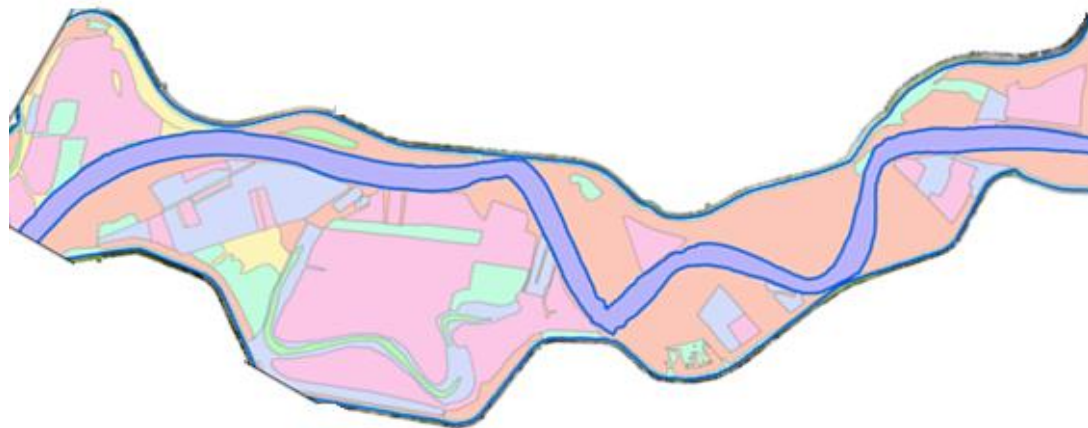
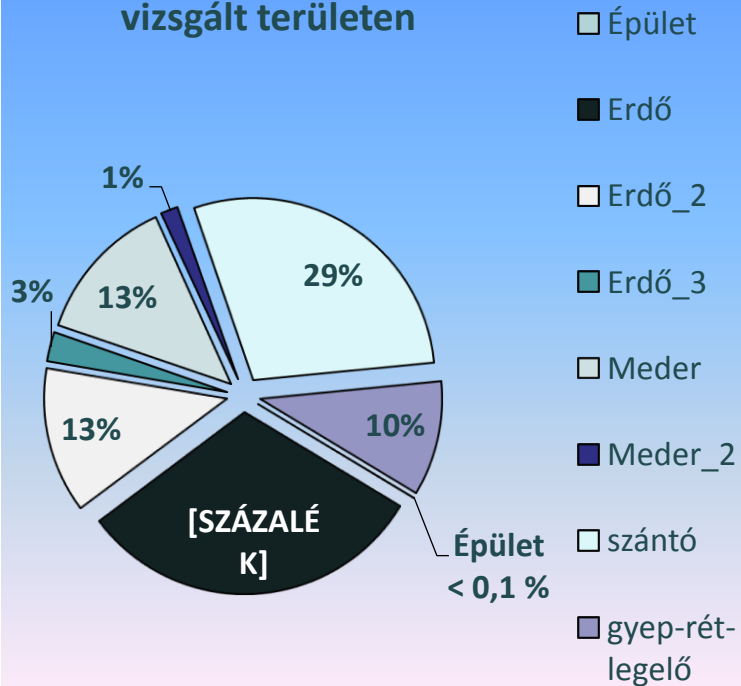

Felhasznált alapadatok

- Szabályozási szélesség – VITUKI által meghatározva = **150 m**
- Mederképző vízhozam – szelvényenergia számítással = **830 m³/s**
- Területhasználat kategorizálás

Területhasználatok eloszlása a vizsgált területen

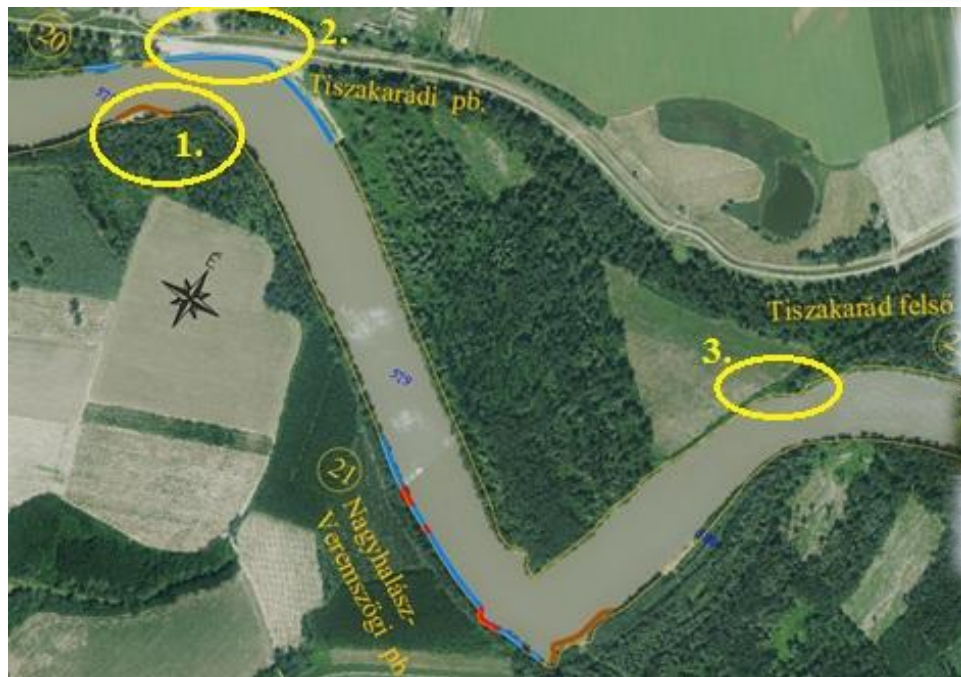

Tiszakarádi kanyar problémái

- Kanyar tetőpontja túlságosan beszűkül (117 m)
- A tetőponti rész előtti szakasz zátonyképződésre hajlamos
- Domború parton hordalék felhalmozódás

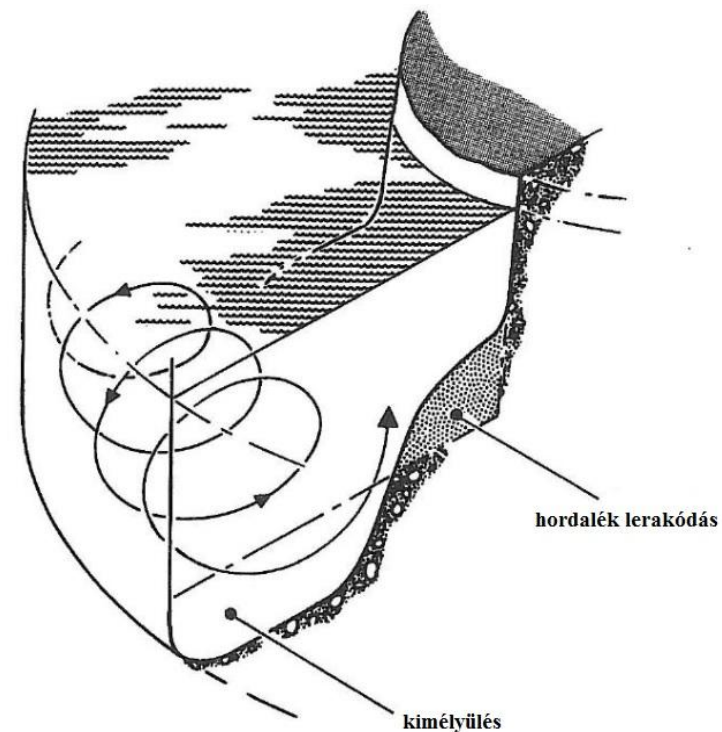
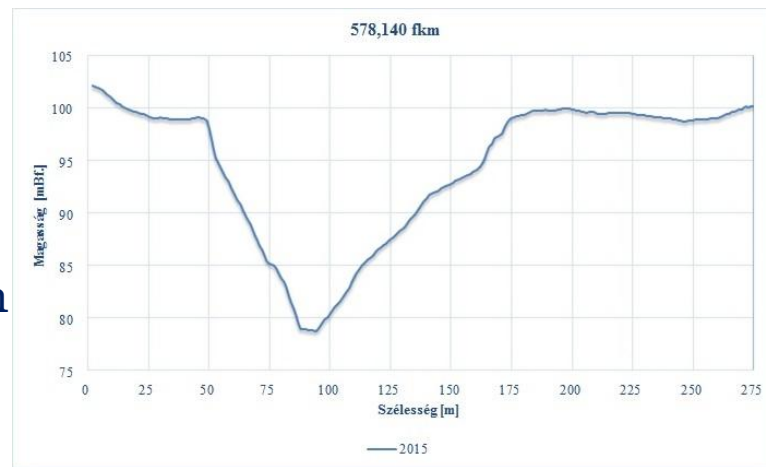

Tiszakarádi kanyar problémái

- Kanyar tetőpontja után nagy mélységek jelentkeznek
- A partbiztosítás lábazati részét folyamatosan bontja

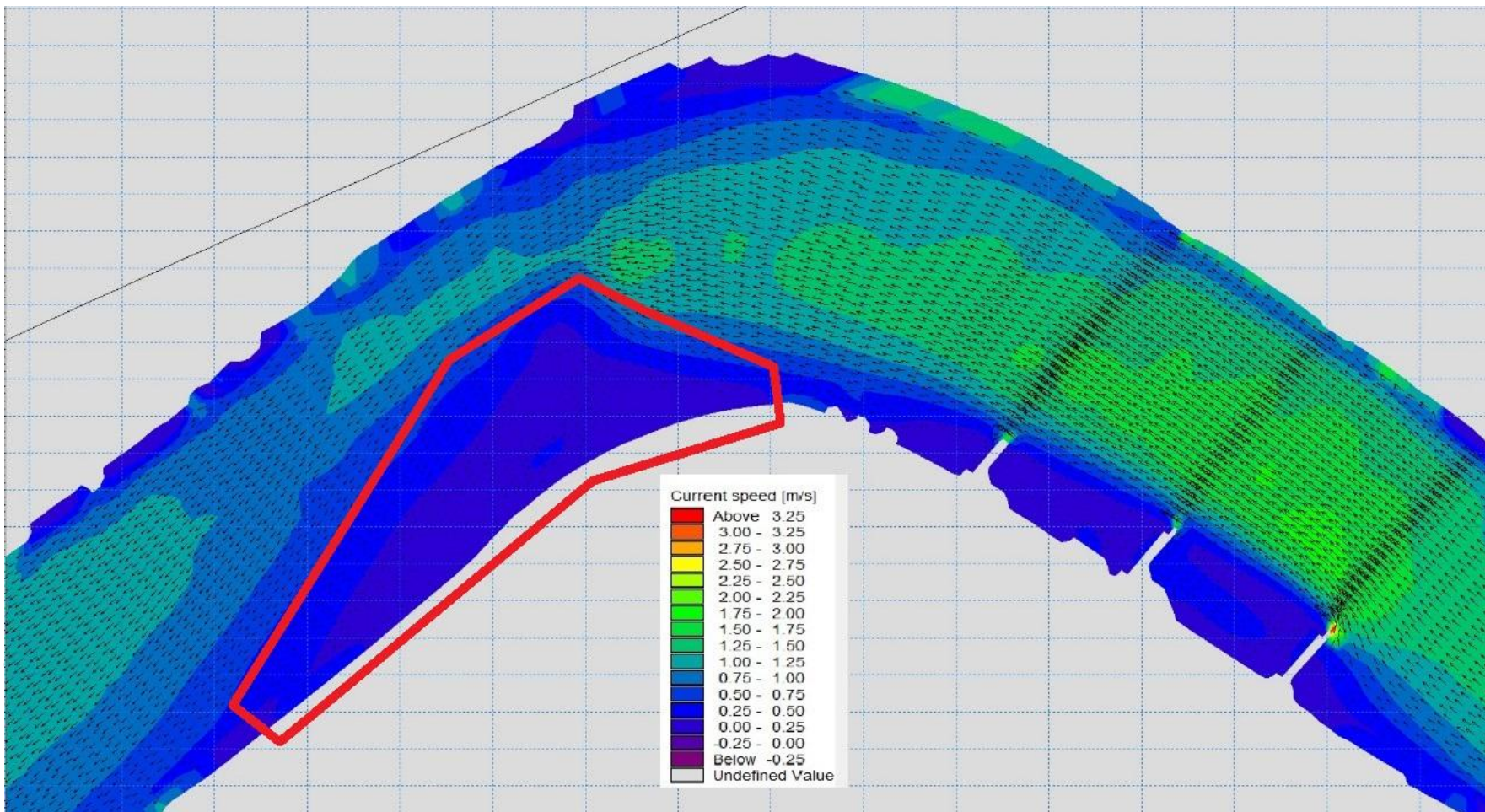

Tiszakarádi kanyar – javasolt beavatkozás

- 3 db sarkantyú – 25 m hosszú
- Kotrás

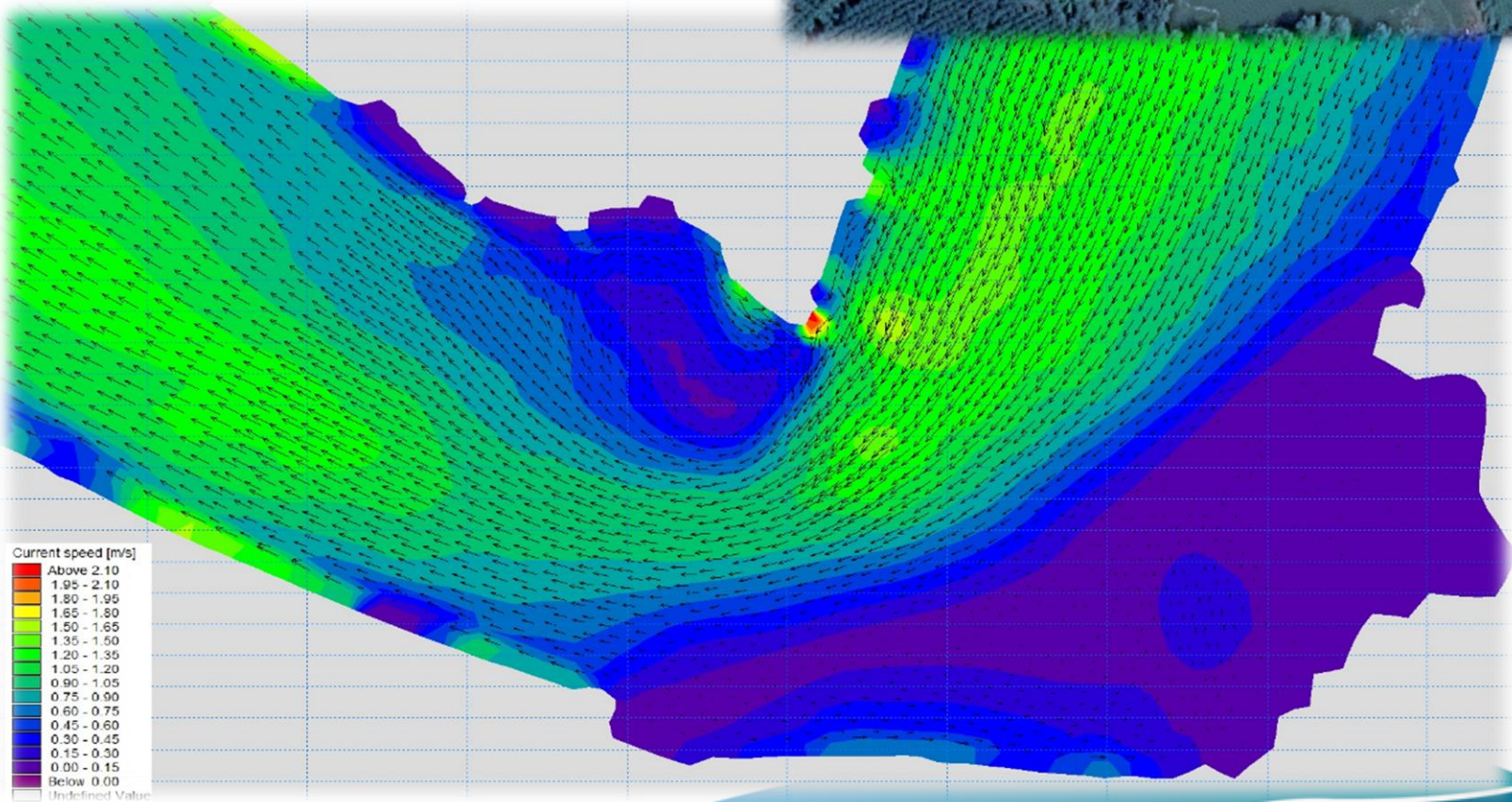
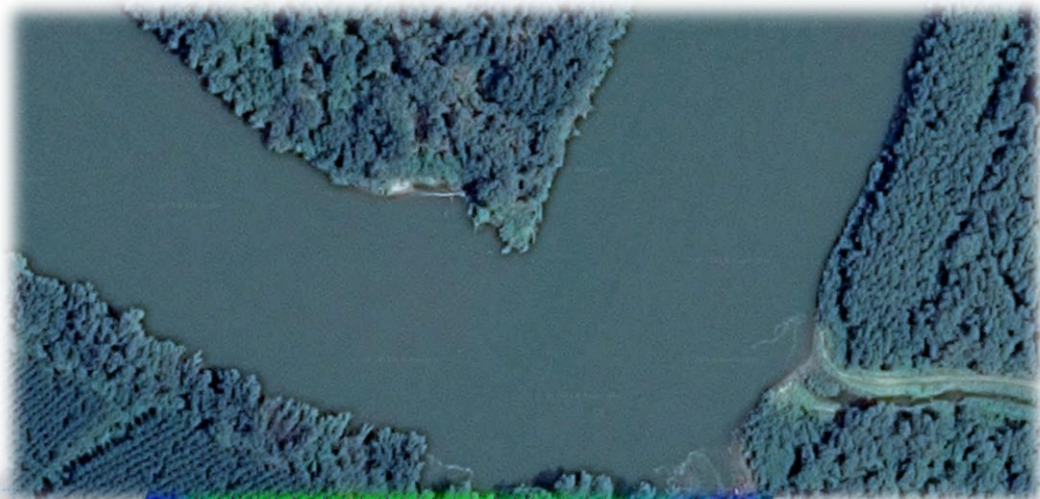

Nagyhalász-Veremszögi kanyar

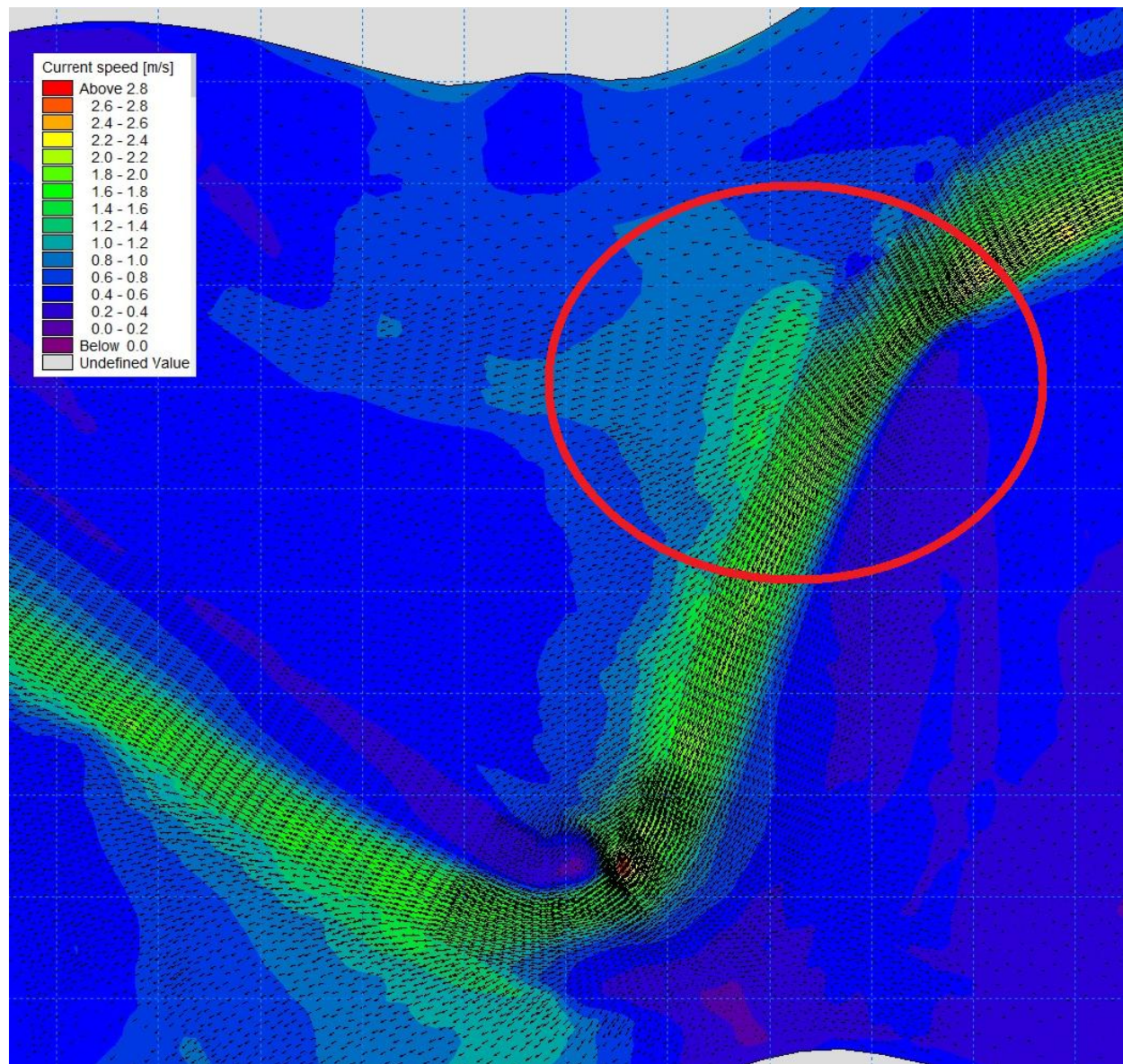
- Sodorvonal eltolódás
- Visszaörvénylések mindkét parton

Tiszakarádi-felső kanyar probléma

- NY-DNY irányú mozgás
- A faállomány még nem erősödött meg
- Jégmegállásra hajlamos

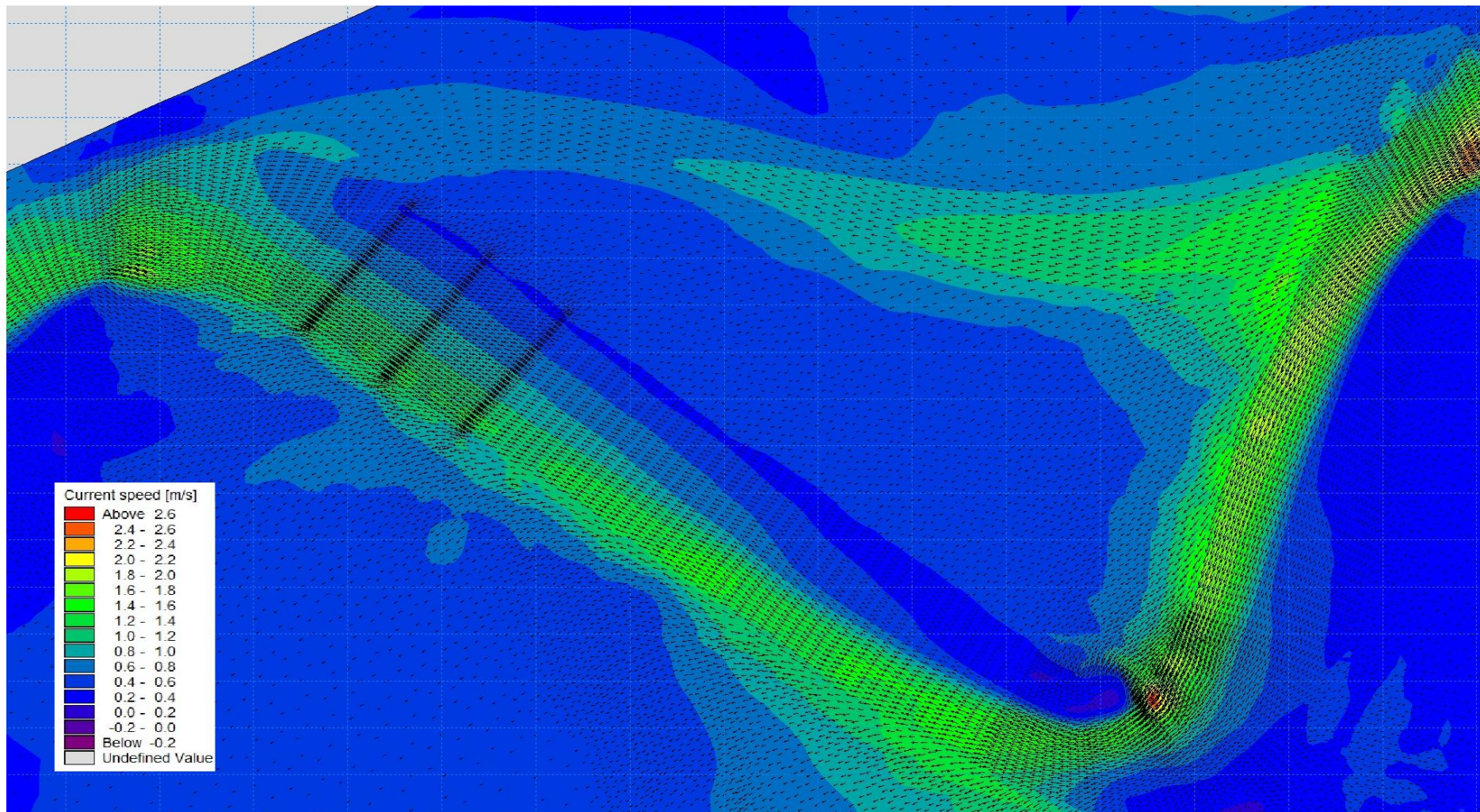

Tiszakarádi-felső kanyar – javasolt beavatkozás

- Levezető vápa kialakítása

Összegzés

- El kell különíteni a kis- és középvízi, valamint a nagyvízi meder szabályozást
- Felül kell vizsgálni a meglévő rendszer elemeit
- A kis- és középvízi mederre irányuló beavatkozási javaslatok újragondolása szükséges
- Víz-, jég- és hordaléktömeg károkozás nélküli levezetése
- A modelleredmények összhangban vannak a terepi megfigyelésekkel
- Ha szabályozásra kerül sor, kanyarpárosokat-csoportokat kell figyelembe venni
- Modellfuttatások pontosabb eredménye érdekében érdemes friss adatokat használni
- Előszabályozási munkákat lehet folytatni
- Egyéb szabályozási szempontok figyelembe vétele

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!